

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Майя НІКОЛАЄВА

Вересня

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВО – ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Рівень вищої освіти *Перший бакалаврський*)

Галузь знань *03 Гуманітарні науки*

Спеціальність *033 Філософія*

Освітньо-професійна програма *033 Філософія*

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково - дослідної роботи».
Одеса : ОНУ, 2024. 20 с.

Розробники:

Старовойтова І.І., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № 1 від 29.08 2024 р.

Завідувач кафедри _____ (Інна ГОЛУБОВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено з гарантом ОПП/ОНП
033 Філософія _____ (Ірина СТАРОВОЙТОВА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від 30.08 2024 р.

Голова НМК _____ (Галина ЛЕВЧЕНКО)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, вищої освіти рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змстових модулів – 2	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>033 філософія</u> <i><u>Рівень вищої освіти:</u></i> <i><u>Перший бакалаврський</u></i>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		22 год.	8 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	82 год.
		Форма підсумкового контролю: <i>залік/залік</i>	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Основи науково - дослідної роботи» - дати здобувачам знання з загальних принципів та методології наукових досліджень, сформувати культуру філософського мислення на основі досягнень світової й вітчизняної філософської думки.

Завдання дисципліни:

1. отримати уявлення про дисципліну «Основи науково – дослідної роботи», її предмет та значення для сучасного наукового пізнання;
2. розуміти історичні типи розвитку науково – дослідної роботи, концепції та напрямки її філософського трактування;
3. мати знання з основних методологічних розділів науково – дослідної роботи, їх онтологічного, гносеологічного та аксіологічного аспектів;
4. практично використовувати знання та навички науково – дослідної роботи в якості методологічної основи наукових досліджень і соціальної практики;
5. виховувати культуру наукового та раціонального мислення як ціннісну оцінку уявлень дійсності;
6. формувати навички філософського аналізу текстів з галузі науково – дослідної роботи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) загальних (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 10. Здатність працювати автономно.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

б) фахові компетентності (ФК):

ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ФК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

ФК 13. Здатність брати участь у наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.

ПРН 4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.

ПРН 9. Мати навички написання філософських текстів.

ПРН 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.

ПРН 14. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.

ПРН 18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Здобувач повинен

знати:

- Основні положення теорії пізнання; - Методи емпіричного рівня дослідження; - Методи теоретичного рівня дослідження; - Основні етапи наукового дослідження;

вміти:

- Оформляти результати інформаційного пошуку і наукового дослідження; - Правильно підбирати засоби вимірювань досліджуваних параметрів; - Коректно організувати проведення досліджень та отримання результатів; - Враховувати наявні погрішності вимірів та введення припущень, що суперечать принципам наукової організації знання; - Коректно обробляти та узагальнювати результати досліджень.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософські та теоретичні підвалини наукових досліджень.

ТЕМА 1. Особливості наукового знання та пізнання.

Наука як соціокультурний феномен та особлива людська діяльність. Наука як фактор розвитку культури. Понятійний апарат, зміст та класифікації наук. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення. Особливості наукового знання та пізнання. Інтеграція та диференціація наук. Філософія в системі гуманітарного знання. Наукові та філософські проблеми, відмінність. Філософські засади наукового пізнання. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.

ТЕМА 2. Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки. Причини виникнення науки.

Етапи розвитку науки: рух від міфу до логосу, від логосу до протонауки, від протонауки до науки, від класичної науки до некласичної (індустріальне суспільство) і до постнекласичної (постіндустріальне суспільство). Наука та її роль у сучасному суспільстві. «Людиновимірність» як характерна риса постнекласичної науки.

ТЕМА 3. Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа. Організація наукових досліджень в Україні. Методика дослідницької роботи здобувача вищої освіти. Структура та організація наукових установ. Законодавча основа управління та планування наукових досліджень. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів. Вища атестаційна комісія. Вчені ступені та вчені звання.

ТЕМА 4. Сучасна наука та етика наукової діяльності. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність». Наявність текстових запозичень у публікаціях без посилання на джерело. Законодавчий базис академічної доброчесності: основні положення Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту». Комітет з питань етики НАЗЯВО. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат». Окремі випадки самоплагіату у науковій діяльності. Фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання як окремі випадки прояву академічної недоброчесності. Академічна відповідальність здобувачів освіти: нові положення законодавства. Види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності.

ТЕМА 5. Методологічний інструментарій сучасного наукового дослідження. Проблема методу та методології в сучасній філософії. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень. Системний підхід до пізнання.

Змістовий модуль 2. Структура наукового дослідження.

Основні етапи науково-дослідницької роботи.

ТЕМА 6. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки та його організація.

Організація наукового дослідження. Основні етапи науково – дослідницької роботи. Форми і основні види наукових досліджень. Теоретичні підвалини наукових досліджень. Визначення й класифікація наукових досліджень. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. Наукові та філософські експерименти.

ТЕМА 7. Науково-дослідна робота студентів як невід'ємна складова наукової діяльності університету. Особливості організації наукових досліджень у закладах вищої освіти. Перший етап у підготовці наукових кадрів. Роль академічної мобільності у процесі наукового дослідження. Види навчально-дослідницьких робіт. Кваліфікаційні роботи у структурі наукового дослідження. Специфіка підготовки і написання кваліфікаційних робіт у вищій школі. Академічна доброчесність у вищій школі. Підготовка кваліфікаційних робіт та

процедура їх захисту. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів. Самостійна науково-дослідницька робота здобувача у системі навчального процесу.

ТЕМА 8. Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. Вибір теми та планування етапів наукового дослідження. Підготовка інформації для наукового дослідження.

Види і форми мислення. Основні розумові операції. Методологічний статус форм мислення у структурі наукового дослідження. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. Узагальнення наукової інформації. Конспект і реферат як форми наукових досліджень. Порядок накопичення наукових фактів та їх використання. Характеристика наукових фактів. Аналіз, інтерпретація та узагальнення наукової інформації.

ТЕМА 9. Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. Інформаційна база наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Критерії пошуку джерел інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації. Простий пошук - основний пошук. Систематичний пошук - побудова запиту. Пошук за логічним ланцюгом - «снігова куля». Пошукові системи наукової інформації. Пошук джерел інформації в Інтернет. Пошукові оператори Google. Використання в запитах логічних операторів «І» (AND), «або» (OR), «не» (NOT).

Етапи роботи з літературою: пошук інформації (загальне ознайомлення), обробка (критичний аналіз, узагальнення, співставлення), обґрунтування свого дослідження. Пошук літератури і робота з джерелами. Стратегії пошуку літератури. Книга як найважливіший засіб засвоєння змісту науки. Види інформаційних джерел: навчальна література, словники, довідники, брошури, збірники статей, монографії, збірники рефератів матеріалів наукових конференцій, періодичні видання, дисертації та їх автореферати.

Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури. Порядок роботи з джерелами інформації. Вивчення першоджерел. Форми запису результатів аналізу джерел інформації. Інтерпретація наукової інформації.

ТЕМА 10. Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього. Мова і стиль наукового дослідження. Науковий стиль української мови. Моделі наукового тексту. Застосування логічних законів і правил. Культура академічної доброчесності. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань.

ТЕМА 11. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Наукові конференції та публікації. Наукометрія. Бази Scopus, Web of Science, Publons, ORCID. Класифікація часописів за категоріями. Вибір журналу для публікації. Класифікація статей. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Ус ьог о	у тому числі					Ус ьог о	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	ср		л	с	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Філософські та теоретичні підвалини наукових досліджень.												
Тема 1. Особливості наукового знання та пізнання.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки.	8	2				6	8					8
Тема 3. Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа	10	2	2			6	8					8
Тема 4. Сучасна наука та	6	2				4	10	2				8

етика наукової діяльності.												
ТЕМА 5. Методологічний інструментарій сучасного наукового дослідження.	8	2	2			4	6					6
Разом за змістовим модулем 1	42	10	6			26	42	4				38
Змістовий модуль 2. Структура наукового дослідження. Основні етапи науково-дослідницької роботи.												
Тема 6. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки та його організація	9	2	2			5	10	2				8
Тема 7. Науково-дослідна робота студентів як невід’ємна складова наукової діяльності університету.	9	2	2			5	8					8
ТЕМА 8. Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження.	9	2	2			5	10	2				8
ТЕМА 9. Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства.	9	2	2			5	8					8
ТЕМА 10. Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього.	6	2				4	6					6
ТЕМА 11. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.	6	2				4	6					6
Разом за змістовим модулем 2.	48	12	8			28	48	4				44
Усього годин	90	22	14			54	90	8				82

2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості наукового знання та пізнання. Наука як соціокультурний феномен та особлива людська діяльність. 2. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності. 3. Філософія в системі гуманітарного знання. 4. Етапи розвитку науки. [1]; [2]; [3].	2
2.	Наукова діяльність: види, суб’єкти, наукова школа. 1. Організація наукових досліджень в Україні. 2. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. 3. Законодавчий базис академічної доброчесності: основні положення Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту» [1]; [2]; [3].	2

3	Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. 1. Організація наукового дослідження. 2. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. 3. Наукові та філософські експерименти. [1]; [2]; [3].	2
4.	Науково-дослідна робота студентів як невід’ємна складова наукової діяльності університету. 1. Особливості організації наукових досліджень у закладах вищої освіти. 2. Види навчально-дослідницьких робіт. 3. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць здобувачів. [1]; [2]; [3].	2
5.	Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. 1. Вибір теми та планування етапів наукового дослідження. 2. Види і форми мислення. 3. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження [1]; [2]; [3]; [4].	2
6.	Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. 1. Інформаційна база наукових досліджень. 2. Етапи роботи з літературою: пошук інформації (загальне ознайомлення), обробка (критичний аналіз, узагальнення, співставлення), обґрунтування свого дослідження. 3. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури [1]; [2]; [3]; [4].	2
7	Науковий текст і вимоги до нього. 1. Мова і стиль наукового дослідження. 2. Цитування та посилання в наукових роботах. 3. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. 4. Наукометрія. [1]; [2]; [3]; [4]	2
Усього		14

[1] – застосування у відповідях термінології з тематичного словника

[2] – опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури

[3] – аналіз першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – надання бібліографії (картотеки літературних джерел)

6. Теми практичних занять

Практичні заняття на передбачені навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття на передбачені навчальним планом.

8. Самостійна робота

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна ф.н.	заоч. ф.н.
1.	Особливості наукового знання та пізнання. Наука як соціокультурний феномен та особлива людська діяльність. Наука як фактор розвитку культури. Понятійний апарат, зміст та класифікації наук. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення. Особливості наукового знання та пізнання. Наукові та філософські проблеми, відмінність. Філософські засади наукового пізнання. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень [1]; [2]; [3].	6	8

2.	Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки. Причини виникнення науки. Етапи розвитку науки: рух від міфу до логосу, від логосу до протонауки, від протонауки до науки, від класичної науки до неklasичної (індустріальне суспільство) і до постнеklasичної (постіндустріальне суспільство). Наука та її роль у сучасному суспільстві. «Людиновимірність» як характерна риса постнеklasичної науки [1]; [2]; [3]	6	8
3.	Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа. Організація наукових досліджень в Україні. Методика дослідницької роботи здобувача вищої освіти. Структура та організація наукових установ. Законодавча основа управління та планування наукових досліджень. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів. Вища атестаційна комісія. Вчені ступені та вчені звання [1]; [2]; [3] [1]; [2]; [3]; [4].	6	8
4.	Сучасна наука та етика наукової діяльності. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність». Наявність текстових запозичень у публікаціях без посилання на джерело. Законодавчий базис академічної доброчесності: основні положення Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту». Комітет з питань етики НАЗЯВО. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат». Окремі випадку самоплагіату у науковій діяльності. Фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання як окремі випадки прояву академічної недоброчесності. Академічна відповідальність здобувачів освіти: нові положення законодавства. Види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності [1]; [2]; [3].	4	8
5.	Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Організація наукового дослідження. Основні етапи науково – дослідницької роботи. Форми і основні види наукових досліджень. Теоретичні підвалини наукових досліджень. Визначення й класифікація наукових досліджень [1]; [2]; [3].	4	6
6.	Організація наукового дослідження. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. Наукові та філософські експерименти [1];[2]; [3].	5	8
7.	Науково-дослідна робота студентів як невід'ємна складова наукової діяльності університету. Особливості організації наукових досліджень у закладах вищої освіти. Перший етап у підготовці наукових кадрів. Роль академічної мобільності у процесі наукового дослідження. Види навчально-дослідницьких робіт. Кваліфікаційні роботи у структурі наукового дослідження. Специфіка підготовки і написання кваліфікаційних робіт у вищій школі. Академічна доброчесність у вищій школі. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів. Самостійна науково-дослідницька робота здобувача у системі навчального процесу [1]; [2]; [3].	5	8
8.	Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. Вибір теми та планування етапів наукового дослідження. Підготовка інформації для наукового дослідження. Види і форми мислення. Основні розумові операції. Методологічний статус форм мислення у структурі наукового дослідження. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. Узагальнення наукової інформації. Конспект і реферат як форми наукових досліджень. Порядок накопичення наукових фактів та їх використання. Характеристика наукових фактів. [1]; [2]; [3]; [4].	5	8

9.	Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. Інформаційна база наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Критерії пошуку джерел інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації. Простий пошук - основний пошук. Систематичний пошук - побудова запиту. Пошук за логічним ланцюгом - «снігова куля». Пошукові системи наукової інформації. Пошук джерел інформації в Інтернет. Пошукові оператори Google. Використання в запитах логічних операторів «І» (AND), «або» (OR), «не» (NOT). Етапи роботи з літературою: пошук інформації (загальне ознайомлення), обробка (критичний аналіз, узагальнення, співставлення), обґрунтування свого дослідження. Пошук літератури і робота з джерелами. Стратегії пошуку літератури. Книга як найважливіший засіб засвоєння змісту науки. Види інформаційних джерел: навчальна література, словники, довідники, брошури, збірники статей, монографії, збірники рефератів матеріалів наукових конференцій, періодичні видання, дисертації та їх автореферати. □ Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури. Порядок роботи з джерелами інформації. Вивчення першоджерел. Форми запису результатів аналізу джерел інформації. Інтерпретація наукової інформації [1]; [2]; [3]; [4].	5	8
10.	Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього. Мова і стиль наукового дослідження. Науковий стиль української мови. Моделі наукового тексту. Застосування логічних законів і правил. Культура академічної доброчесності. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань [1]; [2]; [3]; [4]	4	6
11.	Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Наукові конференції та публікації. Наукометрія. Бази Scopus, Web of Science, Publons, ORCID. Класифікація часописів за категоріями. Вибір журналу для публікації. Класифікація статей. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті. [1]; [2]; [3]; [4].	4	6
Усього		54	82

[1] – складання тематичного словника

[2] – опрацювання додаткової й допоміжної літератури

[3] – опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – складання бібліографії (картотеки літературних джерел)

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишаються:

- *Словесні* (лекції; пояснення, бесіди, дискусії)
- *Наочні* (мультимедійні презентації) за допомогою використання комп'ютерної техніки й комунікаційних платформ Zoom, Classroom, Moodle, Viber, Telegram.
- *Практичні* (опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури, складання конспекту з першоджерел і тематичного словника, складання бібліографії (картотеки літературних джерел)).

Передбачається проведення групових (а за потреби і індивідуальних) консультацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

- *Поточний* контроль – усне опитування на семінарському занятті;

- *Періодичний* контроль - оцінювання результатів самостійної роботи;
- *Підсумковий* контроль – залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

здобувачів освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Кільк. балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно	9-10	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується філософською та науковою термінологією. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; оцінювати можливі похибки, оцінювати коректність отриманого результату, вміння його аналізувати та узагальнювати, бере активну участь у проведенні заняття, вчасно виконує завдання.
Добре	6-8	Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується філософською та науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; дотримується правильної послідовності виконання дій в процесі розв'язання задачі; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; але може допускати при цьому незначні помилки або відчувати труднощі у найскладніших випадках.
Задовільно	3-5	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, погано орієнтується у філософській та науковій термінології; не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Відчуває труднощі у використанні, під час відповідей, додаткової інформації, зокрема, довідкової; оцінюванні коректності отриманого результату; припускається грубих помилок.
Незадовільно	2	Здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково обмірковує проблеми, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.
Незадовільно	0 – 1 бал	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для очної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
складання бібліографії (картотеки літературн их джерел)	Відмінно	10-18	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	6-9	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	3-5	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання тематичног о словника	Відмінно	1,1-2	Здобувач вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	0,7-1	Здобувач використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	0,4-0,6	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.

Незадовільно	0,2-0,3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
Незадовільно	0-0,1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для заочної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
складання бібліографії (картотеки літературних джерел)	Відмінно	10-20	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	5-9	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	3-4	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	1-2	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-0,9	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання тематичного словника	Відмінно	5	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінології, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує

			завдання.
	Добре	4	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	3	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	2	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосуванні філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	Відмінно	6-10	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованістю, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю
	Добре	4-5	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	2-3	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	1	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання

			характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
	Незадовільно	0-0,9	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	Відмінно	5	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованістю, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю
	Добре	4	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	3	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	2	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
	Незадовільно	0-1	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення.
2. Особливості наукового знання та пізнання.
3. Інтеграція та диференціація наук. Філософія в системі гуманітарного знання.
4. Наукові та філософські проблеми, відмінність.
5. Філософські засади наукового пізнання.
6. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.

7. Причини виникнення науки. Етапи розвитку науки: рух від міфу до логосу, від логосу до протонауки, від протонауки до науки, від класичної науки до некласичної (індустріальне суспільство) і до постнекласичної (постіндустріальне суспільство).
8. Наука та її роль у сучасному суспільстві.
9. «Людиновимірність» як характерна риса постнекласичної науки.
10. Організація наукових досліджень в Україні.
11. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність».
12. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат».
13. Фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання як окремі випадки прояву академічної недоброчесності.
14. Види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності. Академічна відповідальність здобувачів освіти: нові положення законодавства.
15. Основні етапи науково – дослідницької роботи.
16. Форми і основні види наукових досліджень.
17. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.
18. Наукові та філософські експерименти.
19. Проблема методу та методології в сучасній філософії.
20. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.
21. Системний підхід до пізнання.
22. Кваліфікаційні роботи у структурі наукового дослідження.
23. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць студентів.
24. Підготовка інформації для наукового дослідження.
25. Види інформаційних джерел. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури.
26. Моделі наукового тексту.
27. Застосування логічних законів і правил при роботі над науковим текстом.
28. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань.
29. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті.
30. Культура академічної доброчесності.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Очна форма

Поточний та періодичний контроль							СР	Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3	СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		
Усього за модулем 1: 30			Усього за модулем 2: 40					

СЗ- семінарські заняття

СР – самостійна робота

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (очна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Семінарські заняття	10	3	30	10	4	40
Усього			30			40
Усього	70					
СР. складання бібліографії (картотеки літературних джерел)	16					
СР. Складання тематичного словник	26. x 7= 14					
Усього	30					
Підсумкова сума балів	100					

Заочна форма

Поточний та періодичний контроль							Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			100
СЛ	К	ПДж	СБ	СЛ	К	ПДж	
10	10	20	20	10	10	20	
Усього за модулем 1: 60				Усього за модулем 2: 40			

С – тематичний словник

К – конспект з додаткової й допоміжної літератури

ПДж – першоджерела (твори мислителів з певної теми)

СБ – складання бібліографії (картотеки літературних джерел)

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (заочна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
СР (словник)	5	2	10	5	2	10
Усього			10			10
СР. Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	5	2	10	5	2	10
Усього			10			10

СР. Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	10	2	20	10	2	20
Усього			20			20
СР. складання бібліографії (картотеки літературних джерел)	20			-		
Усього	60			40		
Підсумкова сума балів	100					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	зараховано
35-59	FX	
		не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальні посібники та підручники, згідно списку рекомендованої літератури.
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково - дослідної роботи». Одеса : ОНУ, 2022. 20 с.
3. Силабус курсу «Основи науково - дослідної роботи».
4. Старовойтова І.І. Методичні вказівки з вибіркового курсу «Категорії філософії» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. 26 с.
5. Написання, оформлення та захист курсових і дипломних робіт : метод. вказівки для студентів .../ Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії ; упоряд.: О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. О. Петрова, О. О. Синявська, І. І. Старовойтова, І. В. Сумченко. Одеса : ОНУ, 2019. 47 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25700>

14. Рекомендована література

Основна

1. Женченко М. Методичні рекомендації щодо складання бібліографічних записів у списках літератури до наукових робіт. Київ : Жнець, 2010. 63с.
2. Корбутяк В. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Корбутяк. Рівне : НУВГП, 2010. 176 с.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
4. Мальська М.П., Пандяк І. Г. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 171 с.
5. Наукові установи України. Довідник. Київ : УкрІНТЕІ, 2013. 220 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень / за ред. А.Є.Конверського. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

7. Стандарт Національної Академії Наук України «Організація і проведення науково-дослідних робіт» СОУ НАН 73.1-001:2011. Київ : НАН України, 2011. 28 с.

Додаткова

1. Національний стандарт України « Національна стандартизація. Основні положення» ДСТУ 1.0:2003. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2003, 20 с.
2. Національний стандарт України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» ДСТУ 3008:2015. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 31 с.
3. Науково-дослідна роботи в закладах освіти: Метод. посібник / Укл. Ю.О. Туранов, В.І. Уруський. Тернопіль : Астон, 2001. 138 с.
4. Пилипчук М.І. Григорєв А.С., Шостак В.В. Основи наукових досліджень: Підручник. Київ : Знання, 2007. 270 с.
5. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
6. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. Київ : РННЦ «ДІНІТ», 2000. 259 с.
7. Фаренік С. Логіка і методологія наукового дослідження. Київ : Видавництво УАДУ, 2000. 340 с.
8. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

<http://lib.onu.edu.ua/> Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова

<http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

<http://www.library.univ.kiev.ua/> Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html> Найвидатніші філософи світу та України

<http://www.ognb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html> Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського фак. Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою)

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lit-bac.html> Філософія (для бакалаврів природничих спеціальностей)

<http://www.utm.edu/research/iep/> Філософська Інтернет- енциклопедія. (Англійською мовою)

<https://www.nas.gov.ua/publications/periodics/UA/SitePeriodic/Pages/default.aspx?ffn1=IDperiodics&fft1=Eq&ffv1=240> Центр практичної філософії

<https://saiup.org.ua/pro-proekt/> Академічна доброчесність. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (2019)

<https://www.grafiati.com/uk/info/> (Як оформлювати джерела?)

<https://www.grafiati.com/uk/blogs/dstu-8302-2015-referencing-generator/> (Онлайн-генератор посилань за ДСТУ 8302:2015)

<https://www.grafiati.com/uk/blogs/harvard-referencing-generator> (Приклади оформлення посилань за стилем Harvard у списку використаних джерел)

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Про освіту: Закон України від 5.09.2017 № 2145-VIII // Законодавство України : веб-сайт Верхов. Ради України / програмно-техніч. підтримка Упр. комп'ютериз. систем, інформ. підтримка Інформаційне упр., Прес-служба апарату Верхов. Ради України. Дані і програми. [Київ, 1996]. Зі змісту: Стаття 42. Академічна доброчесність <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-03-09-mon-zatverdilo-novi-vimogi-do->

[oformlennya-disertacziyi](#) Наказ МОНУ № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».